XVIII. évfolyam 14. szám.
1944 április 1. szombat.

Ára 20 fillér

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő:
NAGY

Előfizetési árak:
1 évre 10, ½ évre 5, ¼ évre 2.50 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

Él a válaszfalakkal!

Irta: Máté-Török Gyula

... muszának, a magyar ... nak, a magyar lélekmek semmi- ... hanem öntudatosan és céltuda ... Sőt erősebben, mint békében. ... hezzmbe is a toll tiszta fegyverét.

Sokan szinte-kimerítették már ...

... szólnom, mert ... őszinte ... és csak teljes őszinte ... vihetjük előbbre elmaradozó nemzetünk és magunk sorsát!... Mert a hazugság öl! Az igazság felemel!

Senki sem vádolhat elfogultsággal ... tosan a Méltóságos cím szerény birtokosa vagyok, a Méltóságos ... ... kiáltok és felsőbbítok.

Hadd alakuljon ki előbb-utóbb a maiéi egészségesebb, pirosítatlanabb és magyarabb nemzeti közösségi szellem és összetartozás érzet!... Ezt kell akarnunk mindannyiunknak, akik magyarok, akik komolyan mélyen magyarok vagyunk!

Nagy magyar belső büszkeségem mellett, emelt fővel, tiszta szívvel hitet teszek arról, hogy mindig restellem magam, miért szólít magyar nemzetcsaládunk ... magyar testvérem: Méltóságos uramnak ...

Miért?... Miért?... Hiszen mi egy családnak vagyunk sarjai!

Minden, de minden elképzelhető és elvárható tisztelet benne van abban, ha ezredesnek szólítanak... Sőt az ezredest sokkal méltóságosabbnak és megtisztelőbbnek, s ami a fő, ősibbnek, magyarabbnak érzem a Méltó... Kegyelmesnél, Nagy... sabb már aztán az ...

... s teljesen elavult és idejét múlt valami. Ezesterkélt, mű tekintélytiszteletet! A rendiség korába való ...

... egészséges, egységes, tehát ... gyar közszellem nem alakulhat ki! De közösségi élet sem! Pedig ma erre olyan égetően szükségünk van, mint a mindennapi betevő falatra!... Ez lenni vagy nem lenni ...

Igy lehetetlen a magyarság milliós tömegének egyetlen ... csatasorrá való tökéletes egybeolvadása!... E nélkül soha nem lehetünk ...

... tán fenn akarunk maradni!

Kínosan szétttagolt társadalmi életforma mellett nem lehet, nem nőhet ki nemzeti egység!

Ezért hatalmas társadalmi (nemzeti) megújulásra van szükségünk! A tartalmatlan, üres csillogású, ... ciójú, mely már fenyegetően fojtogató, a nemzeti élet aranyértékeivé kell változtatnunk!...

Mai cifra címrendszerünk tulajdonképen szolgai életforma... A magyar alap és ősegyéniség azonban homlokegyenest ellenkező: nem szolgai, hanem szabadságszerető!... Tehát ez a mostanság oly sokat és fennen hirdetett MAGYAR ÉLETFORMÁVAL szöges ellentétben áll... Ezért le kell vonnunk belőle magyarán a következtetést!...

Ez az igazi, az ősi magyar hagyomány!... Kövessük is!...

Csak az a nemzet életképes, mely tulajdon népével, minden fenntartás nélkül, egész szívvel-lélekkel, szent meggyőződéssel, testvériesen összeforr, mely a korszerű haladás útján bátran menetel! Sőt zászlótartója annak!...

A magyar és magyar közötti természetellenes, beteges, korhadt, nemzetietlen, izzonyilan magas válaszfalakat önként bontsuk le!

Még nem késő!...

Ébredj MAGYARORSZÁG!

Ébredj minden magyar!...

A nagy fordulat

... óhajtott ... új kor... névsorát. Ha még pár ... el is tartott a várakozás, ...

... komoly változások s ... a magyar fajta javára ... változások korába ér...

... érdekeivel s ... könnyet hullattak egy-egy ... be került zsidó firkászért, ... nép szenvedéséért ... az ország pusztulásáért. Az a ... ság, ami az el... ellemezte, mely ... ki magát, többet ... mint előtte ... k, melynek ... hónapban kiadott egy füzetet, könyvet beszéd... ezzel traktálva az éhező és ron... népet, napok alatt eltűnt a süllyesztőben, vele merülve ... az a sajtó is, melynek ... volt az ország felfordu... kötött reménysége. Ezért ... tóért nem kár, még akkor ... it jó és megbízható magyar kezekbe is kerülhetett volna.

De megváltozott a régi kormányt támogató sajtó hangja is. A volt rendszernek az volt egyik be nem vallott, de nyiltan gyakorolt felfogása, hogy a nemzeti közvélemény előtt mindent el kell hallgatni, ami az országban történik. Minden kormányzat így emlél, megérzi, hogy érdeke nem egyezik a nép érdekével. Ne tudja a nép, hányadán is vannak a dolgok, mert ha nem tudja, könnyen lehet kész helyzet elé állítani. Hogy milyen jövőt ... magyar nép számára köztudomású igaz, nogy a lapok semmiről sem írhattak, következésképpen úgy tűnt fel a kormányt támogató ... vasva, mintha sem... bai sem lenne ebben az országban. Ki... ... ... népből, senki sem ... dán is állunk ide...

... adott az elmúlt rendszer, melynek apró ... és művelet... len, mindenre ... cenzorai mint valami ... úgy csaptak le minden ... s a még oly enyhe kritikai megjegyzésre is. Emlékezünk csak vissza Imrédy Béla híres beszédére. (Lásd Bajnics Ferenc legutóbbi írását a M. F.-ban!) Ennek az altatásnak lett a következménye, hogy amikor a mostani honvédelmi miniszter még az előző kormányban ...

Az új kormány napok alatt rádöbbentett arra, milyen belső és külső veszedelmek környékeznek bennünket s törnek az életünkre. Napok alatt megszüntették a szociáldemokrata pártot, melynek nem az volt elsősorban a bűne, hogy demokrata volt — dehogy volt, épp az ellentéte volt az igazi demokráciának, hanem mindenek előtt az, hogy idegenek voltak a vezetői a idegen célok szolgálatába fogták be a pártot. Finnországban is van szociáldemokrata párt, de finn irányítás mellett s harcol az igazi demokrácia ellensége, a bolsevizmus ellen. Megszűnt a gróf ... kisgazdapártja is, az intellektuel elemek parasztszövetsége. Megürültek a vonatok, még a második osztályon is akadt hely, amire 5 éve nem volt példa, miért? Mert nem utaztak a zsidók s begyulladtak — méltán — a feketézők. Lejjebb szálltak az árak, Budapesten százakkal mentek lefelé a kabát árak a kirakatokban. Megszűnt a telefonszolgálat túlterheltsége, vége az órákhosszat tartó fecsegésnek. Eltelt egy hét, nem hallottunk egyetlen egy miniszteri beszédet de a kormányzat egész ... üdvös rendelkezést hozott ... árak, ... s

... sek jönnek ... Lehalkult a suttogó propaganda, szerényebbek s ... zsidó berkek, tisztább az utca ... is, előzékenyebb a közigazgatás s ha nem hall is meg a ... ban ... tosabbak az emberek a hivatalokban, mert jól érzik: nagy tisztó...

...gatás indul meg az egész vonalon. Csökken a lakásínség, mert bebizonyult, nem dől össze a világ, ha egy személyre csak egy szobát hagynak meg, hogy népes családoknak is jusson tisztességes hajlék.

Megszűnt az egyoldalú pártszemlélet. Imrédy Béla szép nyilatkozata megnyugtatóan hatott: az új rendszert nem a bosszú, hanem igenis a magyar nemzet becsületes, frázismentes, cselekvő szolgálata irányítja.

Egy hétnek a mérlege, s nem is teljes a felsorolás. De ami a hogy uj szelek nyögetik a bus magyar fákat — ahogy Ady Endre mondja. S aligha csalódtunk, amikor é... az uj magyar hajnalt hirdető versoroll:

Rámállott a páva a vármegye-[házra]
Sok szegény legénynek szabadulására.

Rend, munka, építés és harc a haza ellenségei ellen, így látszik ez a kormány programjából s a legörvendetesebb az, hogy ezt nem beszédben mondották a miniszterek, hanem cselekedetekben adták tudtára a népnek.

P. D.

Sztójay Döme m. kir. miniszterelnök.

Gondolatok az ország egyik legszebb országzászlója előtt Veszprémben

Veszprém, ez az ősi bakonyi kisváros mindig igyekszik valami érdekességgel és ujdonsággal meglepni az idegeneket, akik nagy számmal keresik fel a Bakony fővárosát. Az elmult években Veszprémnek valóságos reneszánsza volt, amikor is hosszu évek mulasztását pótolták rövid évek alatt. Természetesen nemcsak az idegenforgalom üzleti érdeke vezeti a várost arra, hogy alkotó munkát végezzen, amikor szépíteni igyekszik, hanem a kegyelet, az évezred óta meglévő kötelességteljesítés a város iránt.

Sokáig nem volt Veszprémben hősi emlékmű. Mikor azonban megalkotta a Hősi kaput, a vár... [illegible] ...gészen rendkivüli mó... a város hősi halottai... [illegible] ...asonló ez ... veszprémi ... teljesen abban az ... készült el. A kis ... örökmécses világ... hősi halottak nevtán... [illegible] ... De ez a mag... ment egészen simán, sokkenés mentesen. Nagy viták voltak arról, hogy hova is állítsák fel az országzászlót, amely méltó a nagyszerü magyar jelvényhez.

Végre megegyeztek abban, hogy a legméltóbb helye a Tűztoronynak elnevezett ősi, vártorony alatt, ahol a Buhim-völgy felé festőien szép kilátás nyilik és a távolban látszanak az örökzöld fenyvesek. Valóban ennél szebb helyet keresve sem találtak volna. Egyik oldalról szép, hatalmas bástya emelkedik, a másik oldalról nagylélekzésü tér terül szét. És már a térnek elnevezése is alkalmas az Országzászlóhoz, amennyiben: Rákóczi tér a neve. Hol lehetne méltóbban felállítani az örök magyar szabadságot jelképező országzászlót, ha nem a ... [illegible] ...nevéről.

A munka tehát megindult.

Természetesen nem ment mindent olyan gyorsan, mint tervezték. ... már az indulásnál ... jártunk a világot átformáló ... háboruban.

Először az alapmunkát végeztek el. Veszprémi vállalkozók és iparosok. Lebontották az egyszerü, régi lépcsőt, bástyát és helyette ujat, szebbet, hatalmasabbat, imposzánsabbat készítettek. Már régen készen volt az ... emlékmű, a régi oltárkénti álló hatalmas kő zászlótartó. Akkor ujabb nehézségek támadtak.

A terv szerint ugyanis kovácsolt vasból formálták ki a bástya korlátját és a zászlótartó rudat. Természetesen e kovácsolt vasat — amelyet Iván István ötvösművész tervezett — nem egykönnyen teremtették elő. Küzdeni kellett a háborús anyaghiánnyal. Igy aztán mindig jobban és jobban eltolódott a felavatás ideje.

Végül is azonban a munka sikerrel járt.

Az ötvösművész a vasmunkát leszállította. Ettől fogva gyors ütemben ment a munka. Nemsokára felállították ... [illegible] ...dat is.

Iván István mű... munkát végzett. Magyar motívumokkal díszítette a kovácsolt vasat. Alakokat is formált. Két oldalt láthatók az árpádházi magyar szentek és magyar vitézek arcképei, vasból kiképezve.

Március 15-én az árbócra került a háromszínű zászló.

Az egész város kivonult ünnepelni. Mert szép magyar ünnep volt, amikor az országzászlót felhuzták az árbócra, hogy lengjen az ősi vár felett, hirdesse az örök magyar szabadságot, az örök magyar géniuszt.

A város kegyelettel adózott ezzel a régi kötelességteljesítéssel a multnak, a hősöknek és ugyanakkor az ország egyik legszebb országzászlajával ajándékozta meg azokat az idegeneket, akiket az érdeklődés az ősi bakonyi városba hoz.

Kutasi Kovács Lajos

Bölcsőtől a koporsóig

Celldömölk

Születés: Ihász Antal és Molnár Aranka házasságából fiú, Kiss István és Varga Eszter házasságából fiú, Szabó József és Nagy Rozália házasságából leány, Takács János és Keszitz Berta házasságából leány, Molnár József és Burján Krisztina házasságából leány született.

Kihirdetésre jelentkezett: Komáromi József Kónya Juliával és Pongrácz József Somogyi Ilonával.

Halálozás: Mórocz Dezső (Kiskamond) 21 éves, özv. Szarka Jánosyé, szül. Németh Zsuzsanna 65 éves, Góda Károly 84 éves, Mihályka Krisztina (Kispirit) 9 éves és Walter Drott (Düsseldorf) 17 éves korában halt meg.

Sárvár:

Születés: Ujvári György és Rovanet Mária házasságából leány, Németh István és Balassa Mária Iváncsovics Borbála házasságából fiú, Molnár István és Pipics Irén házasságából leány, Dörnyei Lajos dr és Töpler Jusztina házasságából fiú, Bodorkos József és Palkó Margit házasságából fiú született.

Házasságkötés: Monostori Jó... Varga Erzsébettel kötött há...

Halálozás: Pavletics ... 63 éves, Molnár Jánosné 78 éves, ...ómeth Ádámné 89 éves korában

IRODALOM

Szent Margit és szigete

Árpádházi Boldog Margit szenttéavatása alkalmával egy hézagpótló mű látott napvilágot. Címe: Szent Margit és szigete. Rövid, világos és teljes áttekintést nyujt mindarról, amit az Árpádok glóriás nemzetségének a legbájosabb és legmeghatóbb tagjáról minden művelt magyarnak tudnia kell. A könyv 5 részből áll: Dr Hász püspök úr ajánló előszava után Dezsény Miklós rendkívül alapos és részletes Szent Margit életrajza k...

A II. rész Dr Szivós Donát bencés tanár, a ... ért ... mélyenszántó ... közli Szent ...

III. rész Sz... ...it ... élete tanusága helyének a Szent ... [illegible] ... Fe...ről előttünk a sziget egész multja, kezdve a római uralom korától az Árpádházi, vegyesházi, majd a török-uralom alatti időkön és József nádor tevékenységén keresztül egészen napjainkig.

A IV. részben a Szent Domonkos-rend tudós történésze P. Fehér Mátyás O. P. a Szent Domonkos férfirendnek a Szent Margit kolostorával fennállott kapcsolatait világítja meg és sorban megismertet mindazokkal a Domonkos szerzetesekkel és elöljárókkal, akik Szent Margit életében szerepet játszottak.

A befejező V. részben Dr Dombi József műtörténész-tanár ad a mai Margitszigetről teljes és tökéletes útikalauzt.

A közel 250 szövegoldalt 32 műmellékletoldalon 58 ábra egészíti ki, mely részben régi metszeteken, részben szép felvételeken mutatja be a sziget minden hajdani nevezetességét, mai látnivalóját. Egy nagyméretű két színben nyomott térképen látjuk egybevetve a sziget középkori és mai helyzetét, mely így a sziget látogatóinak elsőrendű vezetője és eligazítója szolgál.

Vörösváry kiadás.

•

Dr Halász Henrik főorvos:

A rákbetegség megelőzése és gyógyítása

Azok közül a betegségek közül, melyek még mindig úgyszólván akadálytalanul tizedelik a lakosságot, szomoruan vezető szerep jut a ráknak. Biztos gyógymódját mindmáig nem találta meg az orvostudomány. Éppen ezért fokozott érdeklődésre tart számot ez a mű, mely nem régen hagyta el a sajtót. Az aranydiplomás orvos — közel 80. életévéhez — valóban egy hosszú, a gyógyítás szolgálatában eltöltött élet tapasztalatai alapján írja meg, hogy hogyan sikerült neki számos esetben nem egyszer a klinikákról ... ként ... két gyógymódjával talpraállítani és az életnek visszaadni. Három kóresetet követhetünk nyomon a legreménytelenebb állapottól a teljes gyógyulásig.

Meggyőződésünk, hogy a könyv kívánatos, gyors elterjedése a rákbetegség magyarországi halálozási statisztikáját, mely jelenleg az összes halálesetek 8%-át teszi, jelentős mértékben és hamarosan csökkenteni fogja. A mű terjedel...

A magyar ipar a háborús nehézségek ellenére is tovább fejlődik. A B[redacted] közötti vasutvonalon megindultak a leg-[redacted]ányu villámosmozdonyok.

Tehetségvédelem, avagy egy fiatal piktor első szárnypróbálgatásai

[redacted] június vége felé egy meghivót kaptam a pápai Ref. Kollégium tanitványainak rajzkiállitására, melyre nagy örömmel el is mentem, gondolván magamban, nemcsak a kiállitott képekben fogok elgyönyörködni, hanem igen jó alkalom leend arra, hogy A. Tóth Sándor rajztanár barátommal a képkiállitás helyiségében találkozhatok és egy kicsit kicserélhetjük gondolatainkat.

Mikor belépek a Kollégium rajztermébe, ahol a kollégisták képkiállitása volt, feltünt az egész képkiállitási anyag izléses elrendezése és magas szinvonala. Különösen egy-két fejet ábrázoló tusrajz ragadta meg a figyelmemet. Az egyik különösen m[redacted] tetszett, amely 15 év körüli fiut ábrázolt s ezt azonnal minden alkudozás nélkül megvásaroltam. [redacted] után is érdeklődtem, hogy hivják, hányadikos és hova való.

Mig ezen dolgok után érdeklődtem egyik kollégista fiunál, bejön a terembe az általam favorizált és megvásárolt kép szerzője: Móritz Sándor VII. osztályú kollegista.

Kölcsönös bemutatkozás után mindjárt nagy lett közöttünk a barátság, nemcsak mint piktor kollégák, hanem mint cserkész testvérek is sympatiroztunk egymással. Most már csak azt szerettem volna tudni, hogy az én fiatal kollégám hova való. Meg is kaptam rá a választ hamarosan, hogy ő celldömölki termés. Ezen az örvendetes hiren még jobban összebarátkoztunk, mert az a husz kilométer távolság, ami Magyargencs és Celldömölk között van, nem akadály, hogy akár többször is ne találkozhassunk egymással egy évben.

Meg is hivtam a fiatal kollégát „Gencs köztársaság" székhelyére Magyargencsre, ahol még a kakasok is máshogyan kukorékolnak, mint a környező falvakban. Egyszer csak váratlanul beállit hozzám a fiatal művész-növendék egy nagy rajztáblával és egész csomó rajzpapirral. Megörültem mind Sanyinak, mind a rajzfelszerelésnek, mert az ám az igazi vérbeli piktor, aki nem hagyja parlagon heverni tudományát, hanem ha új a témakör, igyekszik is azt megörökiteni, hogy ezáltal is fejlessze tehetségét.

Magyargencsen az első áldozat én voltam. Modell-ülés [redacted], mivel akkor nem igen [redacted] diskurálni, egy pókhálóznak játékát figyeltem a verendán, [redacted] lábálódzik és sürgölődik össze-vissza, mégsem szakad el, pedig egy száraz levél is van a végén. Ugy látszik, hogy a pók nem műrostból késziti és szövi hálóját. Mig a természet ezen bámulatos és tanulságos megnyilvánulásában gyönyörködöm és elcsodálkozom, Uram Isten! mi történik! A rólam készült [redacted]ságu melikép, tusrajz [redacted] A művet felesleges méltatnom és dicsérnem kedves olvasóim előtt, mert mindenki megláthatja a Sanyi barátunk mostani gyüjteményes kiállitásán.

Csakhamar hire ment magyargencsen, hogy Móritz Sándor barátunk mily jól megörökitett engem. Horváth Vilmos fiatal vegyeskereskedő, dr Magyar István az akkori magyargencsi körorvos is lerajzoltatták magukat vele. Rauch László Sportegyesületünk veretlen footballistáját pedig közkivánatra szintén lerajzoltatta Móritz Sándorral, a klubhelyiségünk számára, mindnyájunk örömére és közmegelégedésére.

Ezerkilencszáznegyenkettő február havában úgy hozta magával a sors, hogy a celldömölki kórházba kerültem 3 hétre. A kedves látogatóim közül a leghüségesebbek közé Móritz Sándor barátom tartozott, aki jóformán minden nap meglátogatott, pedig ugyancsak rettenetes hóviharok voltak akkor Cellben.

Mondtam neki, nem addig van, hogy csak üres kézzel jön hozzám. Szeretném látni a munkát, hogy a nyártól fogva mennyit fejlődött a rajztudása és szinérzéke. El is hozta a legköze[redacted]vésete, hogy nagyon kellemesen lepett[redacted] engem. Könnyű volt megjósolni neki, hogy a Képzőművészeti Főiskolára minden protekció nélkül is örömmel felveszik.

A sok szép rajza és festménye között volt D. Kapi Béla ág. ev. püspök ur miniatürbe készitett portréja is. Oly mesterien volt megfestve, hogy bármely beérkezett festőművész dicséretére válhatott volna. Kár, hogy nem lett művész" [redacted] qual.

Az ő festményeit dr. Jósa tanár ur is megtekintette és igen jónak találta, annál is inkább sokat ér Jósa tanár ur dicsérete és elismerése, mert a professzor urnak a képek és festmények terén oly gyakorlata és disztingvált izlése van, hogy az csak már az igazi műgyüjtők és képszakértők sajátsága, kiváltsága. Azoké, akik a szép képet önmagáért szeretik és értékelik, [redacted] aszerint birálják el, [redacted] res, vagy közismert egy[redacted] alko[redacted]

A matura előtti szünidő alkalmával ismét nálam volt Sanyi barátom, aki még a [redacted] szerg[redacted]sabb volt úgy nálam Magyargencsen, mint pedig a Somló hegyén.

Celldömölk nagyközség ahogy a multban sem feledkezett meg egyik-másik nagytehetségü szülöttjéről, Rácz Imréről, kinek [redacted]ndijjal segitette elő és azota be is került a jónevü festőművészek táborába, igy most is helyesen cselekszik, mikor reménységünket, Móritz Sándort szintén ösztöndijjal jutalmazza, hogy a sok küzdelemmel, fáradságos munkával és anyagi nehézségekkel járó megkezdett pályáján segitő kezet nyujtson, hogy azután idővel elérje a célját, bekerüljön ő is a magyar festőművészek Olympuszára. Ezt ki is fogja érdemelni, ha továbbra is ily szépen és gyorsan fejlődik tudása és képessége.

Ő sem marad hálátlan szülővárosa iránt, mert bemutatja Húsvétkor, hogy az Istentől kapott talentumaival jól sáfárkodott. Kiállitja az eddig festett képei anyagának egy részét. Mit produkált eddig és milyen kilátásaink vannak a jövőre az ő pikturájára vonatkozólag, mindezt megmutatja a kiállitás. A képkiállitásának az anyaga oly jó, oly művészi qualitású, hogy annak méltatásával hogy foglalkozzak s a jelen számban egy bővebb riportot irjak, a Celldömölki Hirlap szükre szabott terjedelme nem engedi meg. Ha azonban kedves olvasóimat annak ismertetése érdekelné, úgy a fenti hirlap egyik következő számában szivesen szolgálhatok a kiállitott képanyag esztétikai méltatásával.

A Képkiállitásodhoz pedig sok sikert és jószerencsét kivánok, kedves Sanyi barátom.

csengeri Háczky Egon.

Kossuth a szláv nemzetvedelemről és a dunai népek együttműködéséről

Kik képezik a confoederatiót? Felelet, azok, kik az orosz elleni védállapotot mindig [redacted]lási pontul tekintve, ma[redacted]an nem elég erősek magukat az elnyeléstől biztositani, vagy köz[redacted]té[redacted] oly nagyobb nép területére, mely fölé nemzetiségöknél [redacted] gravitálniok kell.

Ezen elvből az következik, [redacted] szomszédságában lévő nemetek, confoederatiónak részei lehetnek ugyan, de nem nélkülözhetetlen részesei számukra inkább a német egység iranya látszik a gondviselés által kijelölve.

Ellenben a Magyarország nyugatán, északán s délkeleten lévő szláv népfajok, mint szint az oláhok ezen confoederatióra hivatottak.

A szláv fajok különösen csak ezen confoederatió által tartják meg nemzetiségi sajátságukat. Lengyel, cseh, horvát, szláv, szerb, dalmát, máskülönben mind, vagy egyenként absorbeáltatik; vagy a pánszlávizmus eszméjében (mely az orosz protekturátussal mellőzhetetlenül összeesik) mindnyájan [redacted] elveszitik [redacted] nemzetiségöket.

A magyar pedig és oláh, mint iskolált fajok, önmagukban szintúgy veszélyesnek vannak kitéve.

És pedig éppen a végett, hogy ezen államszövetség által minden egyes szláv nemzetiség biztositva legyen, az szükséges multhatatlanul, hogy ne csak csupa szláv népekbül álljon, mert csak igy lehet még a kisebb is közülük elnyelés (absorptio) ellen biztositva.

Ezen confoederatiónak még azon megbecsülhetetlen jó oldala is van, hogy azon homogén népfajok, melyek egyik vagy másik tartományban elszórva laknak s külön arrindirozott territoriumnak nem birván status tudományi értelemben külön nemzetet nem képeznek: csakis egy ilyen confoederatióban találhatják fel nemzetiségük legbiztosabb garanciáját.

Nyulbőrt, szőrmét, tollat
legmagasabb
áron vesz
TÁBITH GÁSPÁR
SÁRVÁR

Uj utakon a celldömölki házhelyigénylés

[illegible] már néhány [illegible] két évvel ezelőtt a vármegyei gazdasági felügyelőség által kiküldött bizottság Celldömölkön a 205 házhelyigénylő közül [illegible] után csak 152 igénylőt talált jogosultságra alkalmasnak, majd a bizottság [illegible] a törvény előírásaho[illegible] a község belterül[illegible]

[illegible]

[illegible] legként a házhelyek árának egy-negyedét a így az igénylők várták, hogy [illegible] telkeket ténylegesen is kapják és így [illegible] hetik az építkezést, vagy [illegible] alább is megkezdik az anyaggyűjtést.

A házhelyjuttatás helyett azonban az történt, hogy a mult év [illegible] a földmivelésügyi minisztériumból Celldömölkre egy repülőbizottság szállt ki s az a vármegyei bizottság munkáját nem tekintve, egyszerűen úgy határozott, hogy az igénylők nem a község belterületén és már egyéb kijelölt részein, hanem a vasutállomáson tuli ügynevezett Pityervárban, dr Berzsenyi Ádám földbirtokos ingatlanából kapnak [illegible]

[illegible] ölenként 9 kg-os buzaegységáron (3.60 P). Azonkívül [illegible] a vármegyei által már jogosultnak 152 igénylőt szintén át[illegible] közülük csak 87 egyénnél tényleg jogyosultnak.

Természetesen ez az [illegible] Celldömölkön mind a [illegible]

[illegible] vezetősége körében [illegible]

[illegible] kívánatos, [illegible] hogy ott [illegible] közművek [illegible] s főként télviz[illegible] is néha napokon át [illegible] lhetetlen volt, ha a aluljáró hid környékét behordta [illegible]

A kijelölt házhelyesek szombaton délelőtt a községháza tanácstermében tartottak nagyon népes gyűlést, amelyen Szabó Károly országgyűlési képviselő ismertette a földmivelésügyi miniszter álláspontját, ami után az igénylők 73:14 arányban [illegible] a pityervári megoldást és ha drágább is, a község belterü[illegible] kívánják a házhelyek kije[illegible] annál is inkább, mivel az [illegible] Csoknyay [illegible] nyom[illegible] Celldömölk [illegible] ott után több mint 240 házhelyet lehet kihasitani.

[illegible] egyletben

A celldömölki Kat. Legényegylet most tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen dr Nemes Vazul plébános elnöki megnyitó beszédében beszámolt a 41 éves egyesület áldásos munkásságáról s egyben köszö[illegible] tisztikarnak, amely az elmult évben nagy segítségére volt a közös célok megvalósításában. Ut[illegible] Taclar Ernő a dékáni, Szombathelyi Ödön a titkári és Berkes Jenő a pénztárosi jelentést [illegible] ismerti[illegible] ajd [illegible] [illegible] során id. Megyeri Jánost, Szombathelyi Ödönt és Vázsagy [illegible] tották. Végül a közgyűlést egy kis, meghitt ünnepély követte, melynek keretében [illegible] után dr Nemes Vazul plébános, elnök [illegible] szavakkal em[illegible] hunyt dr Kuhár Flóris volt celldömölki plébánosról, mint a legelnökéről. Dr Nemes Vazul ismertette Kuhár Flóris működésével kapcsolatban azokat az eseményeket, amelyek a celldömölki szereplésével és tartózkodásával állottak összefüggésben. A szép emlékbeszéd után az egyházi vegyeskar alkalmi számot adott elő, miközben lehullt a lepel dr Kuhár Flóris arcképéről.

VENNÉK
használt téglát és cserepet.
Cim: Gyürkös István, Celldömölk, Nádasdy-u. 9.

HÍREK

[illegible] Havasi Jenő máv. műszaki segédtiszt eljegyezte Ládonyi Manczika máv. tisztviselőnőt.

[illegible] Góda Károly március 22-én, 86 éves korában elhúnyt, 25-én temették nagy részvét mellett. Özvegye, 4 gyermeke, unokái és kiterjedt ro[illegible] a gyászolják. — Özv. [illegible] Jánosné, szül. Császi Anna március 23-án elhúnyt, temetése 25-én ment végbe nagy részvét mellett. Gyermekei, unokái és kiterjedt rokonsága gyászolják.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Dénes Lajos Szilveszter celldömölki lakost az ... nyingi m. kir. adóhivatalhoz az adóhivatali és központi állampénztári tisztviselők létszámába gyakornokká kinevezte.

Hivatalvizsgálaton [illegible] Hethéssy Jenő főszolgbíró [illegible] Gyula vármegyei számv[illegible] közreműködésével 1. hó 20, és 22-én a vönöcki és a somlószőllősi jegyzőségnél hivatalvizsgálatot tartott.

— Új körorvos. Dr Rosta Imre szombathelyi orvost egyházasrádóczi körorvossá nevezték ki.

[illegible] A máv. igazgatósága ifj. Juhász János celldömölki illetőségű pápai napibéres szertárnokot szertárnokká, Gerecs Sándor celldömölki napibéres szertárőrt szertárőrré nevezte ki.

[illegible] rápoly [illegible] lévő [illegible] 72 óta [illegible] Lávája elöntött eddig két [illegible]

Rajniss Ferenc mondotta:

[illegible] itt az ideje a bizonyítéknak is [illegible] a nemzet kérdezi [illegible] hogy érdemes volt-e, az őrsei [illegible] és az [illegible] kalandorok becstelen [illegible] — megengedni? Ezt a kérdést már azok vetik fel, akiket sohasem kellett biztatni arra, hogy merjenek magyarok lenni!...

[illegible] mint a szombathelyi [illegible] gye és a Muravidék apostoli [illegible] mányzója a tábori lelkészi szolgálatra bevonult Szép Ferenc, a községi Kelcz-Adelffy fiúnevelőintézet prefektusa helyettesítésével Tachida József kőszegi káplánt bízta meg. A főpásztor Tapolcafői [illegible] Szabó Zoltán felsőpaty[illegible] káplánokat kölcsönösen áthelyezte.

— Szakvizsgaletétel. Nyerki József bobai segédtiszti segélydíjas az önállósítást szakvizsgát, Bartók László órabéralalányos pedig a távírdaszakvizsgát sikerrel tette le.

— Vasutas közgyűlés. A celldömölki Vasutasok Köre Halász Gyula állomásfőnök elnöklésével március hó 26-án tartotta XVIII. rendes közgyűlését, amelyen a máv. igazgatóságát dr Pálffy Miklós tanácsos képviselte. A közgyűlés az 1943. évi zárszámadást [illegible] pengő bevétel, — illetve [illegible] mérleget 24155·60 pengő egyenleggel, mint leértékelt tiszta vagyonnal és az 1944. évi költségelőirányzatot 9600 pengő bevétel — kiadással egyhangúan elfogadta és a vezetőség részére a felmentvényt megadta. Halász Gyula elnök inditványára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg Fekete Sándor titkárnak, Pető Imre pénztárosnak, Sárközi József körgazdának és Kovács Sándor könyvtárosnak érdemes munkásságukért. Dr. Pálffy Miklós tanácsos a felsőbbség nevében is öröménak és elismerésének adott kifejezést az egyesületnek nehéz viszonyok között is változatlanul eredményes munkásságáért. Az egyesület minden tagját összetartásra és a vezetőség támogatására hívta fel.

— A távolság távbeszélőforgalom szabályozása. A kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium a belföldi távolsági távbeszélő forgalomban folytatott magánbeszélgetések időtartamát, amennyiben az igénybevett áramkörön más beszélgetés is vár lebonyolitásra, három percre korlátozta. Ez a korlátozás nem vonatkozik a hírlapbeszélgetésekre és a hadiüzemek által hadiüzemi érdek megjelöléssel bejelentett magánbeszélgetésekre. A hadiüzemi érdek megjelölés jogosulatlan használata esetében a posta azt a távbeszélőállomást, amelyről a jogosulatlan bejelentés történt, azonnali hatállyal kikapcsolja a forgalomból és [illegible] nélkül leszereli.

[illegible] Dunántúli Nyomdaipari [illegible] R. T. [illegible] Celldömölk.

Hany százalékot vonhat le a kereskedő a lábon hajtott vágómarha után

[illegible] m. kir. Közellátásügyi [illegible] 852.275/1944. XV. [illegible] alatt azt közölte a Kamarával, hogy 5 km-[illegible] távolságra való hajtás [illegible] a kereskedő csak 4%-ot vonhat le a vágómarha sulyából tekintet nélkül arra, hogy az etetés és itatás mellőzésétől [illegible] mult-e. Ugyanis ez a lehetőség a kereskedő részéről fennáll, így tőle függ, hogy ezen jog[illegible]

[illegible]

[illegible] jonak [illegible] a [illegible] tuli Mezőgazdasági Kamarához.

Közellátás

Megállapitották az idei paradicsom átvételi árát

A konzervgyárak és a paradicsomtermelő gazdák közötti tárgyalások még tartanak, de annyit már megállapitottak, hogy a konzervgyárak az idei termésű paradicsomért kilónként 25 fillért fizetnek a termelőknek. Azok a gazdák, akik előzetes termelési szerződést kötnek a konzervgyárakkal, a paradicsom után is [illegible] Kataszteráis holdanként 1800 pontot írnak jóvá a gazdának abban az esetben, ha holdanként 50 q paradicsomot szállít. Amennyiben a paradicsom-beszolgáltat[illegible] sebb, úgy a pontszámot is megfelelően csökkentik.

Margarin kiutalás

Közhírré teszi a közellátási hivatal, hogy a hatósági zsírjegy április havi 14 és 16 számú szelvényeire a Hangya főüzletében 10 dkg margarint szolgáltatnak.

Magasabb a búzaegység a többletzsiradék beszolgáltatása után.

A közellátásügyi miniszter most kiadott rendeletében úgy intézkedett, hogy ha a gazdálkodó a kenyérgabona és zsiradékbeszolgáltatási kötelezettségének eleget tett, akkor a zsirbeszolgáltatási kötelesség teljesitésébe beszámitható terményből és termékből beszolgáltatott többletet az eszközre megállapitott búzaegységárnál 20%-kal magasabban kell a gazdálkodónak a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszolgáltatási kötelezettségének teljesitésébe beszámítani.

— Traktortanfolyam. Folyó évi április hó 11-i kezdettel megrendezi a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara traktor- és egy [illegible] gépkezelői tanfolyamát Székesfehérvárott a m. kir. áll. gr. Széchenyi István Ipari Középiskolában. Részvételi szándékot április hó 4-ig kell bejelenteni a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamarához (Szombathely, IV. Károly király u. 1. sz.) Tandíj 30 P, amelynek befizetéséhez a jelentkezés után a Kamara postatakarékpénztári befizetőlapot bocsát rendelkezésre. Aki a 18. életévét még nem töltötte be a tanfolyamon nem vehet részt. A tanfolyam időtartama 3 hét.